

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

Члан 1.

У Закону о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 25/01, 80/02, 80/02-др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13 и 68/14-др. закон), у члану 1. став 3. речи: „које се не сматра правним лицем из ст. 1. и 2. овог члана” замењују се речима: „које није основано ради остваривања добити, већ је у складу са законом основано ради постизања других циљева утврђених у његовим општим актима”, а после речи: „уз накнаду” додају се речи: „(у даљем тексту: недобитна организација)”.

После става 3. додаје се нови став 4, који гласи:

„Облик организовања обвезника из става 3. овог члана (установа, удружење и друго) није опредељујући за стицање статуса недобитне организације у смислу овог закона.”

Досадашњи став 4. постаје став 5.

Члан 2.

У члану 5. став 1. речи: „као порески обвезник из члана 1. став 1. овог закона” бришу се.

У ставу 2. после речи: „Републике” додају се запета и речи: „и да подноси порески биланс и пореску пријаву”.

У ставу 3. речи: „из става 1, односно евиденцију из става 2. овог члана” бришу се.

Став 4. брише се.

Члан 3.

У члану 15. став 1. мења се и гласи:

„Као расход у пореском билансу обвезника признају се издаци у збирном износу највише до 5% од укупног прихода за:

1) здравствене, образовне, научне, хуманитарне, верске и спортске намене, заштиту животне средине, као и давања учињена установама социјалне заштите основаним у складу са законом који уређује социјалну заштиту;

2) хуманитарну помоћ, односно отклањање последица насталих у случају ванредне ситуације, који су учињени Републици, аутономној покрајини, односно јединици локалне самоуправе.”

У ставу 2. после речи: „из става 1.” на оба места додају се речи: „тачка 1)”.

Члан 4.

У члану 22а став 1. речи: „до висине одређене” бришу се.

Члан 5.

Члан 34. мења се и гласи:

„Члан 34.

Добит обвезника у поступку ликвидације, у поступку стечаја од дана доношења решења о отварању стечајног поступка до дана почетка примене плана реорганизације или правоснажног решења о настављању стечајног поступка банкротством, као и у поступку реорганизације, опорезује се у складу са овим законом.

Обвезник из става 1. овог члана подноси пореску пријаву и порески биланс у року од 60 дана од дана:

- 1) отварања поступка ликвидације са стањем на дан отварања поступка ликвидације;
- 2) окончања поступка ликвидације са стањем на дан окончања поступка ликвидације;
- 3) отварања поступка стечаја са стањем на дан отварања поступка стечаја;
- 4) почетка примене плана реорганизације са стањем на тај дан.

Добит обвезника у периоду од правоснажности решења о настављању стечајног поступка банкротством до правоснажности решења о закључењу стечајног поступка (у даљем тексту: период стечаја) утврђује се као позитивна разлика вредности имовине обвезника са краја и са почетка периода стечаја, после намирења поверилаца. Вредност имовине обвезника са почетка периода стечаја је вредност имовине на дан отварања стечајног поступка коригована за промене настале до почетка периода стечаја.

Обвезник из става 3. овог члана подноси пореску пријаву и порески биланс у року од 60 дана од дана:

- 1) правоснажности решења о настављању стечајног поступка банкротством са стањем на дан правоснажности тог решења;
- 2) правоснажности решења о закључењу стечајног поступка банкротством на дан правоснажности тог решења.”

Члан 6.

Члан 35. мења се и гласи:

„Члан 35.

Ликвидациони остатак, односно вишак деобне масе у новцу, односно неновчаној имовини, изнад вредности уложеног капитала који се расподељује члановима привредног друштва над којим је окончан поступак ликвидације, односно закључен поступак стечаја, сматра се дивидендом.

Вредност неновчане имовине из става 1. овог члана једнака је њеној тржишној вредности.

Министар финансија ближе уређује начин и поступак утврђивања дивиденде из става 1. овог члана.”

Члан 7.

Члан 37. брише се.

Члан 8.

У члану 38. додаје се став 7, који гласи:

„Изузетно од става 2. овог члана, за пореског обвезника из члана 34. став 3. овог закона, порески период је период стечаја.”

Члан 9.

У члану 40. став 1. речи: „нерезидентни обвезник” замењују се речима: „нерезидентно правно лице”.

У ставу 2. речи: „нерезидентног обвезника” замењују се речима: „нерезидентног правног лица”, а после речи: „у Републици” запета и речи: „који нису опорезовани као доходак физичког лица (извођача, музичара, спортисте и сл.) у складу са прописима којима се уређује опорезивање дохотка грађана” бришу се.

У ставу 4. речи: „нерезидентни обвезник” замењују се речима: „нерезидентно правно лице”.

У ставу 5. речи: „нерезидентни обвезник” замењују се речима: „нерезидентно правно лице”, речи: „нерезидентног обвезника” замењују се речима: „нерезидентног правног лица”, а после речи: „порез” додају се речи: „по решењу”.

У ставу 6. речи: „нерезидентни обвезник” замењују се речима: „нерезидентно правно лице”.

У ставу 7. речи: „нерезидентни обвезник” замењују се речима: „нерезидентно правно лице”, реч: „односно” брише се, а после речи: „продаје,” додају се речи: „односно седиште или пребивалиште исплатиоца прихода по основу закупа, односно подзакупа покретних ствари,”

У ставу 12. после речи: „исплаћене накнаде” додају се запета и речи: „као и да поднесе пореску пријаву надлежном пореском органу”.

Став 14. брише се.

У досадашњем ставу 15, који постаје став 14, речи: „из става 14.” замењују се речима: „из става 12.”.

Члан 10.

У члану 40а став 2. речи: „код исплатиоца прихода потврдом о резидентности овереном од надлежног органа друге државе уговорнице чији је резидент, и то на посебном обрасцу прописаном подзаконским актом донетим” замењују се речима: „потврдом о резидентности”.

У ставу 5. речи: „нерезидентног обвезника” замењују се речима: „нерезидентно правно лице”, а речи: „став 5.” замењују се речима: „ст. 5. и 6.”.

У ставу 7. речи: „нерезидентни обвезник” замењују се речима: „нерезидентно правно лице”.

Члан 11.

У члану 44. став 1. речи: „обвезник из члана 1. став 3. овог закона (у даљем тексту: недобитна организација)” замењују се речима: „недобитна организација”.

Ст. 2. и 3. мењају се и гласе:

„Повезаним лицима из става 1. тач. 1) до 3) овог члана сматрају се лица из члана 59. овог закона.

Недобитна организација дужна је да води евиденцију о приходима и расходима, да поднесе порески биланс и пореску пријаву.”

Ст. 4. до 7. бришу се.

Члан 12.

После члана 61а додаје се члан 61б, који гласи:

„Члан 61б

Република, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе не сматрају се правним лицима за сврху примене чл. 59. до 61а овог закона.”

Члан 13.

Члан 63. мења се и гласи:

„Члан 63.

Порески обвезник је дужан да надлежном пореском органу поднесе пореску пријаву у којој је обрачунат порез, за период за који се утврђује порез.

Уз пореску пријаву порески обвезник је дужан да поднесе и порески биланс за период из става 1. овог члана.

Пореска пријава подноси се у року од 180 дана од дана истека периода за који се утврђује порез.

Поред пореске пријаве из става 3. овог члана, обвезник из члана 34. став 1. овог закона подноси и пореску пријаву у року који је прописан ставом 2. тог члана овог закона.

Порески обвезник из члана 34. став 3. овог закона подноси искључиво пореске пријаве у роковима прописаним ставом 4. тог члана овог закона.

Изузетно од става 3. овог члана, у случају статусне промене која има за последицу престанак друштва, пореска пријава подноси се у року од 60 дана од дана статусне промене.

Ако порески обвезник уз пореску пријаву не поднесе и порески биланс сматра се да пореска пријава није поднета.

Одредбе ст. 1. до 3. овог члана сходно се примењују и на нерезидентног обвезника из члана 5. овог закона.

Садржај пореске пријаве и пореског биланса које подноси порески обвезник из члана 1. ст. 1. до 3. и члана 5. овог закона ближе уређује министар финансија.”

Члан 14.

У члану 67. став 1. после речи: „обвезник” додају се запета и речи: „осим недобитне организације и пореског обвезника из члана 34. овог закона, са изузетком пореског обвезника у поступку реорганизације,”.

Члан 15.

После члана 68. додаје се члан 68а, који гласи:

„Члан 68а

Порески обвезник који нема обавезу плаћања пореза на добит у виду месечних аконтација у складу са овим законом, порез на добит плаћа за порески период у року прописаном за подношење пореске пријаве и пореског биланса за тај период.”

Члан 16.

Члан 70. брише се.

Члан 17.

У члану 70а став 2. речи: „члана 70. став 2. овог закона и” бришу се.

Члан 18.

У члану 71. став 1. речи: „ст. 1, 2. и 3.” замењују се речима: „ст. 1, 2, 3. и 12.”, а речи: „у моменту” замењују се речима: „на дан”.

У ставу 2. реч: „нерезидентни” замењује се речима: „нерезидентно правно лице, односно резидентни”.

После става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Пореска пријава за порез по одбитку из става 1. овог члана подноси се на дан исплате прихода на који се обрачунава и плаћа порез по одбитку у складу са овим законом.”

У досадашњем ставу 3, који постаје став 4, речи: „у моменту реализације, односно исплате прихода” замењују се речима: „на дан остваривања, односно исплате прихода”.

Члан 19.

После члана 71. додаје се члан 71а, који гласи:

„Члан 71а

Ако пореска пријава садржи недостатке у погледу формалне исправности и математичке тачности, Пореска управа у електронском облику обавештава подносиоца пореске пријаве о тим недостацима.

Поновно достављање пореске пријаве са отклоњеним недостацима из става 1. овог члана, не сматра се подношењем измењене пореске пријаве.

Пореска пријава сматра се поднетом када Пореска управа потврди формалну исправност и математичку тачност исказаних података, додели број пријаве, број одобрења за плаћање укупног износа обавезе по том основу и у електронском облику достави те информације подносиоцу пореске пријаве.”

Члан 20.

На утврђивање, обрачунавање и плаћање пореске обавезе обвезника над којима није окончан, односно закључен поступак који се спроводи у складу са законом којим се уређује ликвидација, односно у складу са законом којим се уређује стечај, до дана ступања на снагу овог закона, примењују се одредбе Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 25/01, 80/02, 80/02-др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13 и 68/14-др. закон).

Члан 21.

Одредбе чл. 3. и 12. овог закона примењују се на утврђивање, обрачунавање и плаћање пореске обавезе за 2014. годину.

Одредбе члана 9. ст. 7. до 9, члана 18. став 1. и члана 19. овог закона примењују се од дана који је одређен законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација као дан од којег се пореске пријаве подnose искључиво у електронском облику.

Члан 22.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана 97. став 1. тач. 6. и 15. Устава Републике Србије, према којима Република Србија, између осталог, уређује и обезбеђује порески систем и финансирање остваривања права и дужности Републике Србије, утврђених Уставом и законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

•Проблеми које Закон треба да реши, односно циљеви који се постижу доношењем Закона

Разлози за доношење овог закона садржани су првенствено у потреби стварања услова за подношење електронске пријаве за порез на добит, укључујући и порез на добит по одбитку, чиме се постиже усаглашавање са обавезом и роковима за подношење наведених пријава који су прописани законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација. С тим у вези, предложено је да Пореска управа у електронском облику обавештава подносиоца пореске пријаве о недостацима пореске пријаве (формалним недостацима, односно у погледу математичке тачности), као и да се пореска пријава сматра поднетом када Пореска управа потврди у електронском облику формалну исправност и математичку тачност исказаних података. Такође, предлаже се да се пореска пријава за порез на добит по одбитку подноси на дан исплате накнаде на коју се обрачунава и плаћа порез по одбитку приликом откупа секундарних сировина и отпада.

Поред тога, предлаже се да се на терет расхода у пореском билансу, почев за 2014. годину, поред издатака за здравствене, образовне, научне, хуманитарне, верске, заштиту човекове средине и спортске намене, као и давања учињена установама социјалне заштите основаним у складу са законом који уређује социјалну заштиту, признају и издаци обвезника учињени за хуманитарну помоћ, односно отклањање последица насталих у случају ванредне ситуације уколико су учињени Републици, аутономној покрајини или јединици локалне самоуправе.

Предложеним изменама, у редован систем опорезивања уведе се обвезници у поступку ликвидације, у поступку стечаја од дана доношења решења о отварању стечајног поступка до дана почетка примене плана реорганизације или правоснажног решења о настављању стечајног поступка банкротством, као и у поступку реорганизације, чиме се отклања отежана примена одредаба важећег закона у ситуацији када ови поступци трају дуже од једног пореског периода. Такође, предложен је посебан начин опорезивања порезом на добит обвезника у поступку стечаја који се спроводи банкротством.

Прецизира се да се дивидендом сматра и вишак деобне масе изнад вредности уложеног капитала који се расподељује члановима привредног друштва над којим је закључен поступак стечаја, чиме се постиже уједначавање пореског третмана прихода који остварују чланови друштва након окончања поступка ликвидације, односно закључења стечајног поступка.

Поред наведеног, предлаже се да се за потребе примене правила о трансферним ценама, Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе не сматрају правним лицима, чиме се постиже искључивање примене правила о трансферним ценама између лица која су међусобно повезана преко Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Предлаже се да недобитне организације, као и обвезници у поступку ликвидације, у поступку стечаја од дана доношења решења о отварању стечајног поступка до дана почетка примене плана реорганизације или правоснажног решења о настављању стечајног поступка банкротством и обвезници који настављају стечајни поступак банкротством, буду изузети од обавезе плаћања месечних аконтација пореза на добит.

Према томе, основна садржина и циљеви који треба да се остваре доношењем овог закона су следећи:

- стварање услова за подношење пореске пријаве за порез на добит правних лица, укључујући и порез на добит по одбитку, искључиво у електронском облику у складу са законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација;

- омогућавање обвезницима да се на терет расхода признају и издаци на име хуманитарне помоћи, односно отклањање последица насталих у случају ванредне ситуације уколико су учињени Републици, аутономној покрајини или јединици локалне самоуправе, а што утиче на фискално растерећење и додатно стимулисање друштвено одговорног понашања пореских обвезника;

- отклањање уочених тешкоћа у примени код утврђивања обавезе пореза на добит обвезника који су у поступку стечаја и ликвидације, нарочито у ситуацији када наведени поступци трају дуже од једног пореског периода;

- уједначавање пореског третмана прихода који остварују чланови друштва (изнад вредности уложеног капитала) након окончања поступка ликвидације, односно закључења стечајног поступка, прецизирањем да се дивидендом сматра и вишак деобне стечајне масе правног лица у стечају изнад вредности уложеног капитала;

- искључивање примене правила о трансферним ценама између лица која су међусобно повезана преко Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе;

- праведније опорезивање недобитних организација, као и обвезника у поступку ликвидације, у поступку стечаја од дана доношења решења о отварању стечајног поступка до дана почетка примене плана реорганизације или правоснажног решења о настављању стечајног поступка банкротством и обвезника који настављају стечајни поступак банкротством, изузимањем од обавезе плаћања месечних аконтација пореза на добит.

Осим тога, у циљу постизања што веће доследности у примени Закона, ради примене његових одредаба уз што мање тумачења, врше се и друге измене које су оцењене потребним за адекватнију и ефикаснију примену Закона, као и одређена правна и језичка, односно терминолошка прецизирања у појединим одредбама Закона.

• Разматране могућности да се проблеми реше без доношења Закона

Имајући у виду да је реч о елементима система и политике јавних прихода који се, сагласно одредбама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 93/12, 63/13-исправка и 108/13), уводе законом, то значи да се измене и допуне тих елемената могу вршити само законом. Према томе, како се материја која се уређује овим законом односи на опорезивање добити правних лица и спада у законодавну регулативу, није разматрано, нити је било основа за разматрање њеног уређења другим законом или подзаконским актом.

• Зашто је доношење Закона најбоље решење датог проблема

С обзиром да се ради о законској материји, одређена постојећа законска решења једино је и могуће мењати и допуњавати доношењем закона, тј. изменама и допунама закона.

Уређивањем порескоправне материје законом даје се допринос правној сигурности и обезбеђује доступност јавности у погледу вођења пореске политике, с обзиром да се закон, као општи правни акт, објављује и ствара једнака права и обавезе за све субјекте који се нађу у истој порескоправној ситуацији.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз члан 1.

Прецизира се да је и недобитна организација порески обвезник ако остварује приходе продајом производа на тржишту или вршењем услуга уз накнаду. Према важећем законском решењу, недобитна организација је, као порески обвезник, дефинисана у оквиру члана 44. Закона.

Уз члан 2.

Предлаже се да стална пословна јединица, која не води пословне књиге у складу са прописима о рачуноводству, има обавезу да поред пореског биланса подноси и пореску пријаву чиме се постиже уједначавање наведене обавезе за све нерезидентне обвезнике који обављају делатност на територији Републике преко сталне пословне јединице.

Уз члан 3.

Предлаже се да се као расход у пореском билансу признају и издаци обвезника учињени за хуманитарну помоћ, односно отклањање последица насталих у случају ванредне ситуације уколико су учињени Републици, аутономној покрајини, односно јединици локалне самоуправе, у збирном износу највише до 5% од укупног прихода заједно са издацима за здравствене, образовне, научне, хуманитарне, верске, заштиту човекове средине и спортске намене, као и давања учињена установама социјалне заштите основаним у складу са законом који уређује социјалну заштиту.

Уз члан 4.

Прецизира се да се на терет расхода у пореском билансу банке признаје увећање исправке вредности потраживања билансне активе и резервисања за губитке по ванбилансним ставкама у износу обрачунатом на нивоу банке, која су у складу са унутрашњим актима банке исказани у билансу успеха на терет расхода у пореском периоду, у складу са прописима Народне банке Србије, имајући у виду да истим није одређена висина расхода који се по наведеним основима признаје.

Уз члан 5.

Предлаже се посебан начин опорезивања порезом на добит обвезника у поступку стечаја који се спроводи банкротством, док се за обвезнике у поступку ликвидације, у поступку стечаја од дана доношења решења о отварању стечајног поступка до дана почетка примене плана реорганизације или правоснажног решења о настављању стечајног поступка банкротством, као и у поступку реорганизације, предлаже редован систем опорезивања.

Уз члан 6.

Прецизира се да се поред ликвидационог остатка, вишак деобне масе у новцу, односно неновчаној имовини, изнад вредности уложеног капитала, а који се

расподељује члановима привредног друштва над којим је закључен поступак стечаја, такође сматра дивидендом.

Уз члан 7.

Врши се потребно усаглашавање са изменама предложеним у члану 5. овог закона, који прописује начин и поступак опорезивања обвезника у поступку стечаја, па је члан 37. Закона потребно брисати.

Уз члан 8.

Предлаже се нови порески период за обвезника у поступку стечаја који се спроводи банкротством - период стечаја.

Уз члан 9.

Предлаже се да се у прописаним случајевима обвезником пореза на добит по одбитку сматра нерезидентно правно лице а не нерезидентни обвезник, чиме се постиже шири обухват опорезивања.

Поред тога, прецизира се да је за подношење пореске пријаве у случају када се приходи по основу закупа, односно подзакупа покретних ствари опорезују по решењу Пореске управе, надлежан порески орган према седишту или пребивалишту исплатиоца прихода.

Такође, предлаже се да се пореска пријава за порез на добит по одбитку у случају плаћања накнаде приликом откупа секундарних сировина и отпада подноси на дан исплате накнаде на коју се обрачунава и плаћа порез на добит по одбитку, чиме се стварају услови за подношење јединствене пријаве за овај порез за различите врсте прихода.

Уз члан 10.

Врши се усклађивање са законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација, имајући у виду да је тим законом ближе дефинисана потврда о резидентности.

Уз члан 11.

Предложеним изменама врши се сходно усаглашавање са изменама у члану 1. Закона.

Уз члан 12.

Предлаже се да се за потребе примене правила о трансферним ценама, Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, не сматрају правним лицима.

Уз члан 13.

Прецизира се обавеза подношења пореског биланса уз пореску пријаву за све пореске обвезнике, као и рокови у којима су порески обвезници дужни да поднесу порески биланс и пореску пријаву.

Уз члан 14.

Предлаже се да недобитне организације, као и обвезници у поступку ликвидације, у поступку стечаја од дана доношења решења о отварању стечајног поступка до дана почетка примене плана реорганизације или правоснажног решења о настављању стечајног поступка банкротством и обвезници који настављају стечајни поступак банкротством, буду изузети од обавезе плаћања месечних аконтација пореза на добит.

Уз члан 15.

Прецизира се да порески обвезник који нема обавезу плаћања пореза на добит у виду месечних аконтација порез на добит плаћа за порески период у року прописаном за подношење пореске пријаве и пореског биланса за тај период.

Уз члан 16.

Предлаже се брисање одредбе члана 70. Закона којом је прописано утврђивање обавезе пореза на добит обвезника у поступку стечаја и ликвидације решењем надлежног пореског органа, чиме се врши усаглашавање са предложеним изменама чл. 34. и 63. Закона у складу са којима се утврђивање пореске обавезе врши самоопрезивањем.

Уз члан 17.

Врши се сходно усаглашавање са чланом 16. овог закона (којим је брисан члан 70. Закона).

Уз члан 18.

Врши се усклађивање са предложеним изменама у члану 9. овог закона (који се односи на измене у члану 40. Закона). Такође, прецизира се да је обвезник дужан да на дан исплате прихода поднесе пореску пријаву за порез на добит по одбитку, чиме се уједначавају рокови подношења пореске пријаве за све врсте прихода за које се обрачунава порез на добит по одбитку.

Уз члан 19.

Прецизира се да Пореска управа у електронском облику обавештава подносиоца пореске пријаве о формалним недостацима и математичкој неисправности поднете пореске пријаве. Такође, прецизира се када се пореска пријава не сматра измењеном, односно када се сматра поднетом.

Уз члан 20.

Прецизира се да се одредбе овог закона неће примењивати на утврђивање, обрачунавање и плаћање пореске обавезе обвезника над којима није окончан, односно закључен поступак ликвидације, односно стечаја до дана ступања на снагу овог закона.

Уз члан 21.

Предлаже се да се одредбе чл. 3. и 12. овог закона примењују на утврђивање, обрачунавање и плаћање пореске обавезе за 2014. годину.

Овим чланом такође се предлаже да ће се одредбе члана 9. ст. 7. до 9, члана 18. став 1. и члана 19. овог закона примењивати од дана који је одређен законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација као дан од којег се пореске пријаве подносе искључиво у електронском облику.

Уз члан 22.

Предлаже се да овај закон ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разматрање и доношење закона по хитном поступку предлаже се у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12-пречишћен текст) и неопходно је због потребе стварања услова за подношење пореске пријаве за порез на добит правних лица искључиво у електронском облику и усаглашавања овог закона са законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација, а којим је прописано подношење пореске пријаве за порез на добит правних лица искључиво у електронском облику почев од 1. априла 2015. године, чиме се обезбеђује несметан рад органа.

VI. РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ДА ЗАКОН СТУПИ НА СНАГУ ПРЕ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА

Предлаже се да овај закон ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, с обзиром на то да постоје нарочито оправдани разлози у смислу обезбеђивања услова за подношење пореске пријаве за порез на добит правних лица искључиво у електронском облику, а све у циљу несметаног рада органа, што представља нарочито оправдан разлог за ступање на снагу овог закона раније од осмог дана од дана објављивања, у складу са одредбом члана 196. став 4. Устава Републике Србије.

VII. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Процењује се да ће решења предложена овим законом свеукупно имати неутралан ефекат на буџет.

1) На кога ће и како ће највероватније утицати решења у Закону?

Имајући у виду да је основни разлог доношења овог закона стварање услова за подношење пореске пријаве у електронском облику и усаглашавање са законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација, исти ће имати позитиван ефекат на:

- све пореске обвезнике пореза на добит правних лица у смислу поједностављења поступка подношења пореске пријаве, као и скраћења времена потребног за подношење исте;

- Пореску управу у смислу смањења администрирања пореза на добит.

Такође, предложено решење да се на терет расхода у пореском билансу признају и издаци који су учињени за хуманитарну помоћ, односно отклањање последица насталих у случају ванредне ситуације уколико су учињени Републици, аутономној покрајини, односно јединици локалне самоуправе може утицати на пореску обавезу обвезника који су имали издатке за наведене сврхе.

Предложено решење да се за обвезнике у поступку ликвидације, у поступку стечаја од дана доношења решења о отварању стечајног поступка до дана почетка примене плана реорганизације или правоснажног решења о настављању стечајног поступка банкротством, као и у поступку реорганизације, пропише редован начин опорезивања добити, односно да се на обвезнике код којих се стечај наставља банкротством опорезивање добити врши на посебан начин, утицаће позитивно на наведене обвезнике, с обзиром да се отклања

проблем утврђивања пореске обавезе у случају трајања ових поступака дуже од једног пореског периода.

Поред наведеног, предлог да се изузму од плаћања месечних аконтација недобитне организације, као и обвезници у поступку ликвидације, у поступку стечаја од дана доношења решења о отварању стечајног поступка до дана почетка примене плана реорганизације или правоснажног решења о настављању стечајног поступка банкротством и обвезници који настављају стечајни поступак банкротством, позитивно ће утицати на наведене обвезнике кроз праведнији порески третман (растеређење од аконтационог плаћања у току периода).

2) Какве трошкове ће примена Закона створити грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима)?

Овај закон односи се само на правна лица, а његова примена неће привредним субјектима (па ни малим и средњим предузећима) створити никакве додатне трошкове, већ управо треба да у наредном периоду допринесе једноставнијем и праведнијем утврђивању опорезиве добити, односно бржем, савременијем извештавању пореског органа о утврђеном резултату пословања, а што је у интересу пореских обвезника – правних лица.

3) Да ли су позитивне последице доношења Закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити?

Како је већ наведено, примена овог закона неће изазвати додатне трошкове.

4) Да ли се Законом подржава стварање привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција?

Овај закон не утиче на стварање привредних субјеката на тржишту нити на тржишну конкуренцију.

5) Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о Закону?

У поступку припреме овај закон достављен је надлежним органима са чијим делокругом рада су повезана предложена решења.

6) Које ће се мере током примене Закона предузети да би се остварило оно што се доношењем Закона намерава?

Министарство финансија је надлежно за спровођење овог закона, за његову уједначену примену на територији Републике Србије, као и за давање мишљења у вези његове примене.

Посебно истичемо, да ће се периодичним публикавањем Билтена службених објашњења и стручних мишљења за примену финансијских прописа, као и на други погодан начин, додатно обезбедити транспарентност, информисаност и доступност информацијама, како би се и на овај начин допринело остваривању циљева постављених доношењем закона.

VIII. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Члан 1.

Порески обвезник пореза на добит правних лица (у даљем тексту: порески обвезник) је привредно друштво, односно предузеће, односно друго правно лице које је основано ради обављања делатности у циљу стицања добити.

Порески обвезник је и задруга која остварује приходе продајом производа на тржишту или вршењем услуга уз накнаду.

Порески обвезник је, у складу са овим законом, и друго правно лице ~~које се не сматра правним лицем из ст. 1. и 2. овог члана~~ КОЈЕ НИЈЕ ОСНОВАНО РАДИ ОСТВАРИВАЊА ДОБИТИ, ВЕЋ ЈЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ ОСНОВАНО РАДИ ПОСТИЗАЊА ДРУГИХ ЦИЉЕВА УТВРЂЕНИХ У ЊЕГОВИМ ОПШТИМ АКТИМА, ако остварује приходе продајом производа на тржишту или вршењем услуга уз накнаду (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: НЕДОБИТНА ОРГАНИЗАЦИЈА).

ОБЛИК ОРГАНИЗОВАЊА ОБВЕЗНИКА ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА (УСТАНОВА, УДРУЖЕЊЕ И ДРУГО) НИЈЕ ОПРЕДЕЉУЈУЋИ ЗА СТИЦАЊЕ СТАТУСА НЕДОБИТНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ У СМISЛУ ОВОГ ЗАКОНА.

Изузетно од ст. 1. до 3. овог члана, правно лице које, у складу са законом којим се уређује опорезивање посебним порезом по тонажи брода, испуњава услове и определи се да, у складу са тим законом, уместо пореза на део добити, плаћа посебан порез по тонажи брода, за тај део добити није порески обвезник у складу са овим законом.

Члан 5.

Нерезидентни обвезник који обавља делатност на територији Републике пословањем преко сталне пословне јединице која води пословне књиге у складу са прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија (огранак и други организациони делови нерезидентног обвезника који обављају делатност), опорезиву добит утврђује у складу са овим законом и подноси за сталну пословну јединицу порески биланс ~~као порески обвезник из члана 1. став 1. овог закона~~ и пореску пријаву.

Нерезидентни обвезник који обавља делатност преко сталне пословне јединице која не води пословне књиге у складу са прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, дужан је да води у тој сталној пословној јединици евиденцију којом се обухватају сви подаци о приходима и расходима, као и други подаци од значаја за утврђивање добити коју та јединица остварује пословањем на територији Републике, И ДА ПОДНОСИ ПОРЕСКИ БИЛАНС И ПОРЕСКУ ПРИЈАВУ.

Порески биланс и пореску пријаву ~~из става 1. односно евиденцију из става 2. овог члана~~ подноси и нерезидентни обвезник који делатност на територији Републике обавља преко сталне пословне јединице која се сагласно међународном уговору о избегавању двоструког опорезивања не сматра сталном пословном јединицом.

~~Садржај пореске пријаве из става 1. овог члана и садржај и начин вођења евиденције из става 2. овог члана прописује министар финансија.~~

Члан 15.

~~Издаци за здравствене, образовне, научне, хуманитарне, верске, заштиту човекове средине и спортске намене, као и давања учињена установама социјалне заштите основаним у складу са законом који уређује социјалну заштиту, признају се као расход у износу највише до 5% од укупног прихода.~~

КАО РАСХОД У ПОРЕСКОМ БИЛАНСУ ОБВЕЗНИКА ПРИЗНАЈУ СЕ ИЗДАЦИ У ЗБИРНОМ ИЗНОСУ НАЈВИШЕ ДО 5% ОД УКУПНОГ ПРИХОДА ЗА:

1) ЗДРАВСТВЕНЕ, ОБРАЗОВНЕ, НАУЧНЕ, ХУМАНИТАРНЕ, ВЕРСКЕ И СПОРТСКЕ НАМЕНЕ, ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, КАО И ДАВАЊА УЧИЊЕНА УСТАНОВАМА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ ОСНОВАНИМ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИ УРЕЂУЈЕ СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ;

2) ХУМАНИТАРНУ ПОМОЋ, ОДНОСНО ОТКЛАЊАЊЕ ПОСЛЕДИЦА НАСТАЛИХ У СЛУЧАЈУ ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ, КОЈИ СУ УЧИЊЕНИ РЕПУБЛИЦИ, АУТОНОМНОЈ ПОКРАЈИНИ, ОДНОСНО ЈЕДИНИЦИ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.

Издаци из става 1. ТАЧКА 1) овог члана признају се као расход само ако су извршени лицима регистрованим за те намене у складу са посебним прописима, која наведена давања искључиво користе за обављање делатности из става 1. ТАЧКА 1) овог члана.

Издаци за улагања у области културе, укључујући и кинематографску делатност, признају се као расход у износу највише до 5% од укупног прихода.

Чланарине коморама, савезима и удружењима признају се као расход у пореском билансу највише до 0,1% укупног прихода.

Чланарине чија је висина прописана законом признају се као расход у износу који је прописан законом.

Издаци за рекламу и пропаганду признају се као расход у износу до 10% од укупног прихода.

Издаци за репрезентацију признају се као расход у износу до 0,5% од укупног прихода.

Као расходи пропаганде у пореском билансу се признају само они поклони и други расходи који служе промоцији пословања пореског обвезника.

Ближе прописе о томе шта се у смислу овог закона сматра улагањем у области културе доноси министар надлежан за послове културе, по прибављеном мишљењу министра финансија.

Члан 22а

На терет расхода у пореском билансу банке признаје се увећање исправке вредности потраживања билансне активе и резервисања за губитке по ванбилансним ставкама у износу обрачунатом на нивоу банке, која су у складу са унутрашњим актима банке исказани у билансу успеха на терет расхода у пореском периоду, ~~до висине одређене~~ у складу са прописима Народне банке Србије.

На терет расхода у пореском билансу друштва за осигурање признаје се увећање индиректног отписа према категоријама наплативости потраживања, обрачунато и исказано у билансу успеха на терет расхода у пореском периоду, до висине одређене у складу са прописима Народне банке Србије.

Члан 34.

~~Добит утврђена у поступку ликвидације обвезника подлеже опорезивању. Добит обвезника у току ликвидације се утврђује као позитивна разлика имовине обвезника са краја и са почетка ликвидационог поступка односно као разлика имовине у току трајања ликвидационог поступка за који се подноси пореска пријава и порески биланс, утврђена у финансијским извештајима поднетим у складу са прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, при чему је почетни биланс периода ликвидације једнак билансу на крају пореског периода пре почетка ликвидационог поступка.~~

~~Обвезник над којим се отвара поступак ликвидације дужан је да надлежном пореском органу поднесе пријаву и порески биланс, и то:~~

~~1) са стањем на дан отварања поступка ликвидације у року од 15 дана од дана достављања финансијских извештаја у складу са прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија;~~

~~2) са стањем на дан окончања поступка ликвидације у року од 15 дана од дана достављања финансијских извештаја у складу са прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија.~~

~~Период за који се утврђује основица из става 2. овог члана одговара стварном трајању поступка ликвидације, али не може бити дужи од једне године, с тим што, уколико се поступак пренесе у наредну годину, обвезник саставља и порески биланс са стањем на дан 31. децембра текуће године, који се подноси у року од 10 дана од дана истека рока прописаног за подношење финансијских извештаја.~~

ДОБИТ ОБВЕЗНИКА У ПОСТУПКУ ЛИКВИДАЦИЈЕ, У ПОСТУПКУ СТЕЧАЈА ОД ДАНА ДОНОШЕЊА РЕШЕЊА О ОТВАРАЊУ СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА ДО ДАНА ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ПЛАНА РЕОРГАНИЗАЦИЈЕ ИЛИ ПРАВОСНАЖНОГ РЕШЕЊА О НАСТАВЉАЊУ СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА БАНКРОТСТВОМ, КАО И У ПОСТУПКУ РЕОРГАНИЗАЦИЈЕ, ОПОРЕЗУЈЕ СЕ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

ОБВЕЗНИК ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПОДНОСИ ПОРЕСКУ ПРИЈАВУ И ПОРЕСКИ БИЛАНС У РОКУ ОД 60 ДАНА ОД ДАНА:

1) ОТВАРАЊА ПОСТУПКА ЛИКВИДАЦИЈЕ СА СТАЊЕМ НА ДАН ОТВАРАЊА ПОСТУПКА ЛИКВИДАЦИЈЕ;

2) ОКОНЧАЊА ПОСТУПКА ЛИКВИДАЦИЈЕ СА СТАЊЕМ НА ДАН ОКОНЧАЊА ПОСТУПКА ЛИКВИДАЦИЈЕ;

3) ОТВАРАЊА ПОСТУПКА СТЕЧАЈА СА СТАЊЕМ НА ДАН ОТВАРАЊА ПОСТУПКА СТЕЧАЈА;

4) ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ПЛАНА РЕОРГАНИЗАЦИЈЕ СА СТАЊЕМ НА ТАЈ ДАН.

ДОБИТ ОБВЕЗНИКА У ПЕРИОДУ ОД ПРАВОСНАЖНОСТИ РЕШЕЊА О НАСТАВЉАЊУ СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА БАНКРОТСТВОМ ДО ПРАВОСНАЖНОСТИ РЕШЕЊА О ЗАКЉУЧЕЊУ СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ПЕРИОД СТЕЧАЈА) УТВРЂУЈЕ СЕ КАО ПОЗИТИВНА РАЗЛИКА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ ОБВЕЗНИКА СА КРАЈА И СА ПОЧЕТКА ПЕРИОДА СТЕЧАЈА, ПОСЛЕ НАМИРЕЊА ПОВЕРИЛАЦА. ВРЕДНОСТ ИМОВИНЕ ОБВЕЗНИКА СА ПОЧЕТКА ПЕРИОДА СТЕЧАЈА ЈЕ ВРЕДНОСТ ИМОВИНЕ НА ДАН ОТВАРАЊА СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА КОРИГОВАНА ЗА ПРОМЕНЕ НАСТАЛЕ ДО ПОЧЕТКА ПЕРИОДА СТЕЧАЈА.

ОБВЕЗНИК ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА ПОДНОСИ ПОРЕСКУ ПРИЈАВУ И ПОРЕСКИ БИЛАНС У РОКУ ОД 60 ДАНА ОД ДАНА:

1) ПРАВОСНАЖНОСТИ РЕШЕЊА О НАСТАВЉАЊУ СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА БАНКРОТСТВОМ СА СТАЊЕМ НА ДАН ПРАВОСНАЖНОСТИ ТОГ РЕШЕЊА;

2) ПРАВОСНАЖНОСТИ РЕШЕЊА О ЗАКЉУЧЕЊУ СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА БАНКРОТСТВОМ НА ДАН ПРАВОСНАЖНОСТИ ТОГ РЕШЕЊА.

Члан 35.

~~Имовина која преостане после подмирења поверилаца (ликвидациони остатак) изнад вредности уложеног капитала, сматра се дивидендом коју остварују чланови привредног друштва у ликвидацији.~~

~~За потребе утврђивања износа дивиденде коју по основу става 1. овог члана остварују чланови привредног друштва у ликвидацији, вредност ликвидационог остатка је једнака тржишној вредности имовине која се преноси члановима привредног друштва у ликвидацији после подмирења поверилаца.~~

~~Министар финансија ближе уређује начин и поступак утврђивања вредности ликвидационог остатка из става 2. овог члана.~~

ЛИКВИДАЦИОНИ ОСТАТАК, ОДНОСНО ВИШАК ДЕОБНЕ МАСЕ У НОВЦУ, ОДНОСНО НЕНОВЧАНОЈ ИМОВИНИ, ИЗНАД ВРЕДНОСТИ УЛОЖЕНОГ

КАПИТАЛА КОЈИ СЕ РАСПОДЕЉУЈЕ ЧЛАНОВИМА ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА НАД КОЈИМ ЈЕ ОКОНЧАН ПОСТУПАК ЛИКВИДАЦИЈЕ, ОДНОСНО ЗАКЉУЧЕН ПОСТУПАК СТЕЧАЈА, СМАТРА СЕ ДИВИДЕНДОМ.

ВРЕДНОСТ НЕНОВЧАНЕ ИМОВИНЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ЈЕДНАКА ЈЕ ЊЕНОЈ ТРЖИШНОЈ ВРЕДНОСТИ.

МИНИСТАР ФИНАНСИЈА БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ НАЧИН И ПОСТУПАК УТВРЂИВАЊА ДИВИДЕНДЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

Члан 37.

~~Одредбе члана 34. овог закона сходно се примењују и у поступку стечаја.~~

Члан 38.

Порески период за који се обрачунава порез на добит је пословна година. Пословна година је календарска година, осим у случају престанка или отпочињања обављања делатности у току године, укључујући и статусне промене, као и у случају покретања поступка стечаја или ликвидације.

На захтев пореског обвезника који је добио сагласност министра финансија, односно гувернера Народне банке Србије, да саставља и приказује финансијске извештаје са стањем на последњи дан пословне године која је различита од календарске, надлежан порески орган одобрава решењем да се пословна година и календарска година разликују, с тим да порески период траје 12 месеци. Тако одобрени порески период обвезник је дужан да примењује најмање пет година.

Порески обвезник из става 3. овог члана дужан је да поднесе пореску пријаву и порески биланс за утврђивање коначне пореске обавезе за период од 1. јануара текуће године до дана када, по решењу надлежног пореског органа, започиње пословну годину која се разликује од календарске, у року од десет дана од дана истека рока прописаног за подношење финансијских извештаја за период за који се подноси пореска пријава и порески биланс.

Ако је обвезник пореза у виду аконтације платио мање пореза него што је био дужан да плати по обавези обрачунатој у пореској пријави, дужан је да разлику уплати најкасније до подношења пореске пријаве уз подношење доказа о уплати разлике пореза.

Ако је обвезник пореза у виду аконтације платио више пореза него што је био дужан да плати по обавези обрачунатој у пореској пријави, више плаћени порез урачунава се као аконтација за наредни период или се обвезнику враћа на његов захтев у року од 30 дана од дана пријема захтева за повраћај.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА, ЗА ПОРЕСКОГ ОБВЕЗНИКА ИЗ ЧЛАНА 34. СТАВ 3. ОВОГ ЗАКОНА, ПОРЕСКИ ПЕРИОД ЈЕ ПЕРИОД СТЕЧАЈА.

Члан 40.

Уколико међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено, порез на добит по одбитку по стопи од 20% обрачунава се и плаћа на приходе које оствари ~~нерезидентни обвезник~~ **НЕРЕЗИДЕНТНО ПРАВНО ЛИЦЕ** од резидентног правног лица по основу:

- 1) дивиденди и удела у добити у правном лицу, укључујући и дивиденду из члана 35. овог закона;
- 2) накнада по основу ауторског и сродних права и права индустријске својине (у даљем тексту: ауторска накнада);
- 3) камата;
- 4) накнада по основу закупа и подзакупа непокретности и покретних ствари на територији Републике.

Порез по одбитку из става 1. овог члана обрачунава се и плаћа и на приходе ~~нерезидентног обвезника~~ **НЕРЕЗИДЕНТНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА** по основу

извођења естрадног, забавног, уметничког, спортског или сличног програма у Републици, који нису опорезовани као доходак физичког лица (извођача, музичара, спортисте и сл.) у складу са прописима којима се уређује опорезивање дохотка грађана.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, на приходе које оствари нерезидентно правно лице из јурисдикције са преференцијалним пореским системом по основу ауторских накнада, камата, накнада по основу закупа и подзакупа непокретности и покретних ствари као и накнада по основу услуга, без обзира на место њиховог пружања или коришћења, обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 25%.

Порез по одбитку из ст. 1. и 3. овог члана не плаћа се на приходе које оствари ~~нерезидентни обвезник~~ **НЕРЕЗИДЕНТНО ПРАВНО ЛИЦЕ**, односно нерезидентно правно лице из јурисдикције са преференцијалним пореским системом, од камата по основу дужничких хартија од вредности чији је издавалац, у складу са законом, Република, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или Народна банка Србије.

На приходе које оствари ~~нерезидентни обвезник~~ **НЕРЕЗИДЕНТНО ПРАВНО ЛИЦЕ** од резидентног правног лица, другог ~~нерезидентног обвезника~~ **НЕРЕЗИДЕНТНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА**, физичког лица, нерезидентног или резидентног или од отвореног инвестиционог фонда, на територији Републике, по основу капиталних добитака насталих у складу са одредбама чл. 27. до 29. овог закона, обрачунава се и плаћа порез **ПО РЕШЕЊУ** по стопи од 20% ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

Порез по решењу обрачунава се и плаћа и на приходе из става 1. тачка 4) овог члана које ~~нерезидентни обвезник~~ **НЕРЕЗИДЕНТНО ПРАВНО ЛИЦЕ** остварује од лица које није дужно да обрачунава, обуставља и плаћа порез по одбитку.

~~Нерезидентни обвезник~~ **НЕРЕЗИДЕНТНО ПРАВНО ЛИЦЕ** - прималац прихода из ст. 5. и 6. овог члана, дужан је да надлежном пореском органу, у општини на чијој територији се налази непокретност, ~~односно~~ **седиште привредног друштва** у којем нерезидентни обвезник има удео или хартије од вредности који су предмет продаје, **ОДНОСНО СЕДИШТЕ ИЛИ ПРЕБИВАЛИШТЕ ИСПЛАТИОЦА ПРИХОДА ПО ОСНОВУ ЗАКУПА, ОДНОСНО ПОДЗАКУПА ПОКРЕТНИХ СТВАРИ**, преко пореског пуномоћника одређеног у складу са прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација, поднесе пореску пријаву у року од 30 дана од дана остваривања прихода, на основу које надлежни порески орган доноси решење.

Садржај пореске пријаве из става 7. овог члана ближе уређује министар финансија.

Порез по одбитку из ст. 1. и 2. овог члана и порез по решењу из ст. 5. и 6. овог члана не обрачунава се и не плаћа ако се приход из ст. 1, 2, 5. и 6. овог члана исплаћује сталној пословној јединици нерезидентног обвезника из члана 4. овог закона.

Уколико резидентно правно лице исплаћује приходе сталној пословној јединици нерезидентног правног лица из јурисдикције са преференцијалним пореским системом, оно је дужно да обрачуна и уплати порез по одбитку у складу са одредбама става 1. тачка 1) и става 3. овог члана.

У случају примене става 10. овог члана приходи на које се примењују одредбе става 1. тачка 1) и става 3. овог члана као и расходи са њима повезани не узимају се у обзир за потребе утврђивања пореске основице сталне пословне јединице нерезидентног правног лица из јурисдикције са преференцијалним пореским системом.

Резидентни обвезник који откупљује секундарне сировине и отпад од резидентног, односно нерезидентног правног лица, дужан је да приликом исплате накнаде тим лицима обрачуна, обустави и на прописани рачун уплати

порез по одбитку по стопи од 1% од износа исплаћене накнаде, КАО И ДА ПОДНЕСЕ ПОРЕСКУ ПРИЈАВУ НАДЛЕЖНОМ ПОРЕСКОМ ОРГАНУ.

Износ накнаде из става 12. овог члана не садржи порез на додату вредност.

~~Исплатилац накнаде саставља и у року од 15 дана од истека тромесечја подноси надлежном пореском органу пореску пријаву, која садржи најмање податке о извршеном промету и обрачунатом и плаћеном порезу из става 12. овог члана.~~

Садржај пореске пријаве из става 14. ИЗ СТАВА 12. овог члана ближе уређује министар финансија.

Члан 40а

Код обрачуна пореза по одбитку на приходе нерезидента, исплатилац прихода примењује одредбе уговора о избегавању двоструког опорезивања, под условом да нерезидент докаже статус резидента државе са којом је Република закључила уговор о избегавању двоструког опорезивања и да је нерезидент стварни власник прихода.

Статус резидента државе са којом је закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања у смислу става 1. овог члана, нерезидент доказује ~~код исплатиоца прихода потврдом о резидентности овереном од надлежног органа друге државе уговорнице чији је резидент, и то на посебном обрасцу прописаном подзаконским актом донетим~~ ПОТВРДОМ О РЕЗИДЕНТНОСТИ у складу са законом којим се уређује порески поступак и пореска администрација.

Ако исплатилац прихода примени одредбе уговора о избегавању двоструког опорезивања, а нису испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана, што за последицу има мање плаћени износ пореза, дужан је да плати разлику између плаћеног пореза и дугованог пореза по овом закону.

Надлежни порески орган, на захтев нерезидента, дужан је да изда потврду о порезу плаћеном у Републици.

~~На нерезидентног обвезника~~ **НЕРЕЗИДЕНТНО ПРАВНО ЛИЦЕ** - примаоца прихода из члана 40. ~~став 5.~~ СТ. 5. И 6. овог закона, примењују се одредбе уговора о избегавању двоструког опорезивања у складу са одредбама ст. 1. до 3. овог члана.

Ако исплатилац прихода у моменту исплате прихода нерезиденту не располаже потврдом из става 2. овог члана, дужан је да приликом исплате прихода примени одредбе овог закона.

Ако ~~нерезидентни обвезник~~ **НЕРЕЗИДЕНТНО ПРАВНО ЛИЦЕ** достави надлежном пореском органу потврду из става 2. овог члана, разлика између износа плаћеног пореза из става 6. овог члана и износа пореза за који би постојала обавеза плаћања да је обвезник у моменту исплате прихода располагао потврдом из става 2. овог члана, сматра се више плаћеним порезом.

Члан 44.

~~Плаћања пореза на добит ослобађа се обвезник из члана 1. став 3. овог закона (у даљем тексту: недобитна организација) НЕДОБИТНА ОРГАНИЗАЦИЈА~~ за порески период у којем остварени вишак прихода над расходима није већи од 400.000 динара, под условом да:

- 1) не расподељује остварени вишак својим оснивачима, члановима, директорима, запосленима или са њима повезаним лицима;
- 2) годишњи износ личних примања која исплаћује запосленима, директорима и са њима повезаним лицима није већи од двоструког износа просечне годишње зараде по запосленом у Републици у години за коју се утврђује право на пореско ослобођење, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике;

3) не расподељује имовину у корист својих оснивача, чланова, директора, запослених или са њима повезаних лица;

4) да нема монополски или доминантан положај на тржишту у смислу закона којим се уређује заштита конкуренције.

~~Недобитна организација у смислу овог закона је правно лице које није основано ради остваривања добити, већ је у складу са законом основано ради постизања других циљева утврђених у његовим општим актима.~~

~~Облик организовања обвезника из члана 1. став 3. овог закона (установа, удружење и слично) није опредељујући за стицање статуса недобитне организације у смислу овог закона.~~

~~ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА ИЗ СТАВА 1. ТАЧ. 1) ДО 3) ОВОГ ЧЛАНА СМАТРАЈУ СЕ ЛИЦА ИЗ ЧЛАНА 59. ОВОГ ЗАКОНА.~~

~~НЕДОБИТНА ОРГАНИЗАЦИЈА ДУЖНА ЈЕ ДА ВОДИ ЕВИДЕНЦИЈУ О ПРИХОДИМА И РАСХОДИМА, ДА ПОДНЕСЕ ПОРЕСКИ БИЛАНС И ПОРЕСКУ ПРИЈАВУ.~~

~~Недобитна организација дужна је да обезбеди и искаже, односно евидентира податке о насталим приходима и расходима и да у пореском билансу посебно искаже приходе остварене на тржишту и са њима повезане расходе.~~

~~Повезаним лицима се сматра лице из члана 59. овог закона.~~

~~Садржај пореског биланса и начин вођења евиденције о приходима и расходима из става 4. овог члана прописује министар финансија.~~

~~Недобитна организација нема право на остале пореске подстицаје из овог закона.~~

ЧЛАН 61Б

РЕПУБЛИКА, АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА, ОДНОСНО ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ НЕ СМАТРАЈУ СЕ ПРАВНИМ ЛИЦИМА ЗА СВРХУ ПРИМЕНЕ ЧЛ. 59. ДО 61А ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 63.

~~Порески обвезник дужан је да надлежном пореском органу поднесе пореску пријаву у којој је обрачунат порез и порески биланс за период за који се утврђује порез.~~

~~Уз пореску пријаву и порески биланс, порески обвезник је дужан да надлежном пореском органу достави документацију коју надлежни орган затражи у складу са прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација.~~

~~Пореска пријава подноси се у року од 180 дана од дана истека периода за који се утврђује пореска обавеза, осим у случају статусних промена, ликвидације или стечаја пореског обвезника, када се подноси у року од 15 дана од дана истека рока прописаног за подношење финансијских извештаја.~~

~~Садржај пореске пријаве и пореског биланса ближе уређује министар финансија.~~

~~ПОРЕСКИ ОБВЕЗНИК ЈЕ ДУЖАН ДА НАДЛЕЖНОМ ПОРЕСКОМ ОРГАНУ ПОДНЕСЕ ПОРЕСКУ ПРИЈАВУ У КОЈОЈ ЈЕ ОБРАЧУНАТ ПОРЕЗ, ЗА ПЕРИОД ЗА КОЈИ СЕ УТВРЂУЈЕ ПОРЕЗ.~~

~~УЗ ПОРЕСКУ ПРИЈАВУ ПОРЕСКИ ОБВЕЗНИК ЈЕ ДУЖАН ДА ПОДНЕСЕ И ПОРЕСКИ БИЛАНС ЗА ПЕРИОД ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.~~

~~ПОРЕСКА ПРИЈАВА ПОДНОСИ СЕ У РОКУ ОД 180 ДАНА ОД ДАНА ИСТЕКА ПЕРИОДА ЗА КОЈИ СЕ УТВРЂУЈЕ ПОРЕЗ.~~

~~ПОРЕД ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА, ОБВЕЗНИК ИЗ ЧЛАНА 34. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА ПОДНОСИ И ПОРЕСКУ ПРИЈАВУ У РОКУ КОЈИ ЈЕ ПРОПИСАН СТАВОМ 2. ТОГ ЧЛАНА ОВОГ ЗАКОНА.~~

~~ПОРЕСКИ ОБВЕЗНИК ИЗ ЧЛАНА 34. СТАВ 3. ОВОГ ЗАКОНА ПОДНОСИ ИСКЉУЧИВО ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ У РОКОВИМА ПРОПИСАНИМ СТАВОМ 4. ТОГ ЧЛАНА ОВОГ ЗАКОНА.~~

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА, У СЛУЧАЈУ СТАТУСНЕ ПРОМЕНЕ КОЈА ИМА ЗА ПОСЛЕДИЦУ ПРЕСТАНАК ДРУШТВА, ПОРЕСКА ПРИЈАВА ПОДНОСИ СЕ У РОКУ ОД 60 ДАНА ОД ДАНА СТАТУСНЕ ПРОМЕНЕ.

АКО ПОРЕСКИ ОБВЕЗНИК УЗ ПОРЕСКУ ПРИЈАВУ НЕ ПОДНЕСЕ И ПОРЕСКИ БИЛАНС СМАТРА СЕ ДА ПОРЕСКА ПРИЈАВА НИЈЕ ПОДНЕТА.

ОДРЕДБЕ СТ. 1. ДО 3. ОВОГ ЧЛАНА СХОДНО СЕ ПРИМЕЊУЈУ И НА НЕРЕЗИДЕНТНОГ ОБВЕЗНИКА ИЗ ЧЛАНА 5. ОВОГ ЗАКОНА.

САДРЖАЈ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ И ПОРЕСКОГ БИЛАНСА КОЈЕ ПОДНОСИ ПОРЕСКИ ОБВЕЗНИК ИЗ ЧЛАНА 1. СТ. 1. ДО 3. И ЧЛАНА 5. ОВОГ ЗАКОНА БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ МИНИСТАР ФИНАНСИЈА.

Члан 67.

Порески обвезник, ОСИМ НЕДОБИТНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И ПОРЕСКОГ ОБВЕЗНИКА ИЗ ЧЛАНА 34. ОВОГ ЗАКОНА, СА ИЗУЗЕТКОМ ПОРЕСКОГ ОБВЕЗНИКА У ПОСТУПКУ РЕОРГАНИЗАЦИЈЕ, током године порез на добит плаћа у виду месечних аконтација, чију висину утврђује на основу опорезиве добити која не садржи капиталне добитке и губитке, а која је исказана у пореској пријави за претходну годину, односно претходни порески период, и у којој се исказују и подаци од значаја за утврђивање висине аконтације у текућој години. Месечна аконтација пореза на добит плаћа се до 15-ог у месецу за претходни месец.

Плаћање месечних аконтација у складу са пореском пријавом из става 1. овог члана врши се за месец у коме је пријава поднета, и то почев од првог дана наредног месеца у односу на месец у коме је пријава поднета.

До почетка плаћања месечне аконтације у складу са ставом 3. овог члана, обвезник у текућој години плаћа месечну аконтацију у висини која одговара месечној аконтацији из последњег месеца претходног пореског периода, а почетком плаћања месечне аконтације у складу са ставом 3. овог члана, висина тих аконтација се коригује навише или наниже, тако да се укупно плаћене аконтације од почетка текуће године, односно почетка пореског периода доведу на износ као да је уплата аконтација вршена у складу са пореском пријавом из става 3. овог члана.

На износ месечних аконтација које нису плаћене у року утврђеном у ставу 2. овог члана, порески обвезник дужан је да обрачуна и плати камату, у складу са законом којим се уређује порески поступак и пореска администрација.

ЧЛАН 68А

ПОРЕСКИ ОБВЕЗНИК КОЈИ НЕМА ОБАВЕЗУ ПЛАЋАЊА ПОРЕЗА НА ДОБИТ У ВИДУ МЕСЕЧНИХ АКОНТАЦИЈА У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ, ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПЛАЋА ЗА ПОРЕСКИ ПЕРИОД У РОКУ ПРОПИСАНОМ ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ И ПОРЕСКОГ БИЛАНСА ЗА ТАЈ ПЕРИОД.

Члан 70.

~~У случају покретања поступка ликвидације и стечаја, ликвидациони, односно стечајни управник дужан је да најдоцније у року од 15 дана од дана покретања поступка обезбеди обрачун доспелих пореских обавеза ради наплате из ликвидационе, односно стечајне масе, и да о томе обавести надлежни порески орган.~~

~~Надлежни порески орган доноси решење којим се утврђује висина пореске обавезе у року од 30 дана од дана пријема пореске пријаве из члана 34. ст. 3. и 4. овог закона.~~

Члан 70а

Решење по поднетој пореској пријави из члана 40. став 7. овог закона надлежни порески орган доноси у року од 15 дана од дана пријема пријаве.

Порез утврђен решењем надлежног пореског органа из члана ~~70. став 2. овог закона~~ и става 1. овог члана, порески обвезник је дужан да уплати у року од 15 дана од дана када му је решење достављено.

Члан 71.

Порез по одбитку на приходе из члана 40. ~~ст. 1, 2. и 3.~~ СТ. 1, 2, 3. И 12. овог закона за сваког обвезника и за сваки појединачно остварени, односно исплаћени приход исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у моменту НА ДАН када је приход остварен, односно исплаћен.

Приход из става 1. овог члана је бруто приход који би ~~нерезидентни~~ **НЕРЕЗИДЕНТНО ПРАВНО ЛИЦЕ, ОДНОСНО РЕЗИДЕНТНИ** обвезник остварио, односно наплатио да порез није одбијен од оствареног, односно исплаћеног прихода.

ПОРЕСКА ПРИЈАВА ЗА ПОРЕЗ ПО ОДБИТКУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПОДНОСИ СЕ НА ДАН ИСПЛАТЕ ПРИХОДА НА КОЈИ СЕ ОБРАЧУНАВА И ПЛАЋА ПОРЕЗ ПО ОДБИТКУ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

Порез по одбитку из става 1. овог члана обрачунава се и плаћа по прописима који важе у моменту реализације, односно исплате прихода НА ДАН ОСТВАРИВАЊА, ОДНОСНО ИСПЛАТЕ ПРИХОДА.

ЧЛАН 71А

АКО ПОРЕСКА ПРИЈАВА САДРЖИ НЕДОСТАТКЕ У ПОГЛЕДУ ФОРМАЛНЕ ИСПРАВНОСТИ И МАТЕМАТИЧКЕ ТАЧНОСТИ, ПОРЕСКА УПРАВА У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ ОБАВЕШТАВА ПОДНОСИОЦА ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ О ТИМ НЕДОСТАЦИМА.

ПОНОВНО ДОСТАВЉАЊЕ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ СА ОТКЛОЊЕНИМ НЕДОСТАЦИМА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, НЕ СМАТРА СЕ ПОДНОШЕЊЕМ ИЗМЕЊЕНЕ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ.

ПОРЕСКА ПРИЈАВА СМАТРА СЕ ПОДНЕТОМ КАДА ПОРЕСКА УПРАВА ПОТВРДИ ФОРМАЛНУ ИСПРАВНОСТ И МАТЕМАТИЧКУ ТАЧНОСТ ИСКАЗАНИХ ПОДАТАКА, ДОДЕЛИ БРОЈ ПРИЈАВЕ, БРОЈ ОДОБРЕЊА ЗА ПЛАЋАЊЕ УКУПНОГ ИЗНОСА ОБАВЕЗЕ ПО ТОМ ОСНОВУ И У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ ДОСТАВИ ТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ ПОДНОСИОЦУ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

ЧЛАН 20.

НА УТВРЂИВАЊЕ, ОБРАЧУНАВАЊЕ И ПЛАЋАЊЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ ОБВЕЗНИКА НАД КОЈИМА НИЈЕ ОКОНЧАН, ОДНОСНО ЗАКЉУЧЕН ПОСТУПАК КОЈИ СЕ СПРОВОДИ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЛИКВИДАЦИЈА, ОДНОСНО У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ СТЕЧАЈ, ДО ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА, ПРИМЕЊУЈУ СЕ ОДРЕДБЕ ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БР. 25/01, 80/02, 80/02-ДР. ЗАКОН, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13 И 68/14-ДР. ЗАКОН).

ЧЛАН 21.

ОДРЕДБЕ ЧЛ. 3. И 12. ОВОГ ЗАКОНА ПРИМЕЊУЈУ СЕ НА УТВРЂИВАЊЕ, ОБРАЧУНАВАЊЕ И ПЛАЋАЊЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ ЗА 2014. ГОДИНУ.

ОДРЕДБЕ ЧЛАНА 9. СТ. 7. ДО 9, ЧЛАНА 18. СТАВ 1. И ЧЛАНА 19. ОВОГ ЗАКОНА ПРИМЕЊУЈУ СЕ ОД ДАНА КОЈИ ЈЕ ОДРЕЂЕН ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ПОРЕСКИ ПОСТУПАК И ПОРЕСКА АДМИНИСТРАЦИЈА КАО ДАН

ОД КОЈЕГ СЕ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ ПОДНОСЕ ИСКЉУЧИВО У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ.

ЧЛАН 22.

ОВАЈ ЗАКОН СТУПА НА СНАГУ НАРЕДНОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”.

ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Овлашћени предлагач: Влада Републике Србије

Обрађивач: Министарство финансија

2. Назив прописа

Нацрт Закона о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица

Draft Law on Amendments and supplements to Law on corporate profit tax

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно са одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум)

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну садржину прописа

Поглавље III – Опште одредбе, члан 37. Споразума (Забрана фискалне дискриминације)

Наслов VI - Усклађивање прописа, примена права и правила конкуренције, члан 72. Споразума

Наслов VIII - Политике сарадње, члан 100. Споразума (опорезивање).

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума

Примењује се рок из члана 72. Споразума, као општи рок за усклађивање прописа.

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

Испуњава у потпуности.

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

/

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније

Према Националном програму за усвајање правних тековина Европске уније, за 2014. годину није планирано доношење Закона о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцена усклађености са њима

Уговор о функционисању Европске уније, Наслов VII Заједничка правила о конкуренцији, опорезивању и усклађивању прописа – потпуно усклађено.

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцена усклађености са њима

Закон којим се уређује опорезивање добити правних лица предмет је усаглашавања са Директивама ЕУ (као секундарним извором права ЕУ), и то:
Директива 2009/133/ЕЗ о заједничком систему опорезивања у случају спајања, деоба, преноса имовине и замене удела привредних друштава различитих држава – чланица ЕУ;
Директива 2011/96/ЕУ о заједничком систему опорезивања матичних и зависних привредних друштава различитих држава – чланица ЕУ;
Директива 2003/49/ЕЗ о заједничком систему опорезивања камата и ауторских хонорара између повезаних друштава различитих држава – чланица ЕУ.

Предложеним решењима у Нацрту закона о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица не врши се усклађивање са Директивама ЕУ.

Закон о порезу на добит правних лица делимично је усклађен са Директивама ЕУ.

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

У складу са роковима из Споразума.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Закон којим се уређује опорезивање добити правних лица предмет је усаглашавања са Директивама ЕУ (као секундарним извором права ЕУ). Међутим, имајући у виду да предметне директиве (Директива 2009/133/ЕЗ, Директива 2011/96/ЕУ, Директива 2003/49/ЕЗ), нису релевантне за нормативну уређеност Нацрта закона о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица, сматрамо да није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Да

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Не

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

У изради Нацрта закона нису учествовали консултанти.